

n e d e l j e k i Primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini Cena 70 lir TRST, nedelja, 7. decembra 1969 Leto XXV. - Št. 282 (7476)

VAŽEN JUBILEJ NAŠE OSREDNJE GLASBENE USTANOVE

60-letnica ustanovitve Glasbene matice

Združeni mladinski pevski zbori iz Trsta, Devina, Nabrežine in v Opčin, ki bodo sodelovali na sobotni jubilejni akademiji Glasbene matice v Kulturnem domu

Letošnja, jubilejna sezona G.M. je povezana s pomembno obletnico njene ustanovitve: našo osrednjo glasbeno ustanovo so ustanovili leta 1909. 60-letnica ustanovitve pa še ne pomeni hkrati tudi 60-letnico delovanja Glasbene matice, ker je njen takratni upravni odbor sklenil, leta 1927, Glasbeno matico razpustiti, da bi se tako izognili fašistični zapleteni njene imovine. Od leta 1927 do leta 1945 je Glasbeno matico morala prenehati s svojim delovanjem; obnovljena pa je po zmagi nad nacifašizmom, in od takrat deluje nepretrgoma do danes.

Širjenju in poglobljanju glasbene izobrazbe in kulture med zamejskimi Slovenci, ampak tudi k utrjevanju Slovencev skupnega kulturnega prostora. Nesporna kulturna vloga in pomen dejavnosti Glasbene matice, njene šole, njenega orkestra, njenih mladinskih pevskih zborov, pa bi bila neprimerno večja in uspešnejša, če bi Glasbena matica mogla razpolagati s primernimi, izdatnejšimi finančnimi sredstvi. Relativna skromnost teh sredstev pa nujno omejuje našo dejavnost. Obrnil smo se in se stalno obračamo na pristojne organe oblasti, da bi nam priznali in dodelili ustrežnejša finančna sredstva; toda do sedaj smo bili deležni le skromnih podpor, in to v glavnem le za koncertno dejavnost našega orkestra; za obstoj in razvoj naše šole pa se bomo morali še nadalje vztrajno boriti, da bi ji zagotovili ustrezno podporo iz javnih sredstev, kakor jo dobivajo sorodne italijanske ustanove.

Vloga Glasbene matice ni le v tem, da s svojo šolo posreduje svojim gojencem glasbeno izobrazbo v materinščini (kar ima svojo nedvomno narodno - obrambno težo in pomen v življenju slovenske manjšine v Italiji, ki se mora ne samo boriti za svoj narodni dostoj, temveč tudi za postoj našega, rekli bi skoraj nezavednega utapljanja v večinski narod); z obstojem šole Glasbene matice je hkrati povezano tudi vprašanje obstoja in dejavnosti našega prosvetno-kulturnega življenja, če pomislimo, da se ta dejavnost pojavlja v obliki zborov, petja, pevskih zborov pa ne morejo obstajati in se razvijati brez sposobnih in postrvovalnih pevovodij. In take pevovodje posreduje prav naša šola. Kajti profesorji Glasbene matice so hkrati tudi pevovodje številnih pevskih zborov. Tu je tudi plat, ki se razvija iz pomena in dragocene vloge, ki jo Glasbena matica opravlja v prosvetnem in kulturnem življenju naše manjšine.

A to še ni vse. Glasbena matica, s svojim orkestrom, s samsotnjimi koncerti, koncerti pa z njim in z gojenci svoje šole sodeluje na raznih kulturnih prireditvah, s čimer doprinese k obogatitvi našega kulturnega življenja. In imajo hkrati značaj pregleda sposobnosti in zmogljivosti naše manjšine na glasbenem in splošno prosvetno-kulturnem področju. Poleg tega Glasbena matica organizira tudi gostovanja naših gojencev in znanih solistov, v središčem, v večjih kulturnih središčih matične domovine (Ljubljana, Beograd, Dobrovnik, Reka, Pulj, itd.), v znamenjih krajev (Nova Gorica, Trzin, Idrinja, Koper, Piran, etc.), pa tudi v Slovenski Beneški hkrati pa posreduje našim solistom in ansamblov iz matične domovine pri nas, kar nedvomno prispeva ne le k

ru tudi Saragat pozitivno ocenjuje delovanje prejšnjih predsednikov vlad, znanjih ministrov in njihovih sodelavcev ter še zlasti izražajo zahvalo sedanjemu zunanjemu ministru Moru.

Predsednik republike je poslal sličen telegram tudi zunanjemu ministru Moru, ki mu je na podoben način odgovoril.

Predsednik vlade Rumor je danes govoril po TV o vprašanju izvajanja «paketa» za Južno Tirolsko. Rumor je dejal, da gre predvsem za neodtakljivost meja in za predlog, ki naj odgovarja trem zahtevam:

Jasnost glede vprašanja avtonomne odločitve in notranje vsebine ukrepov, ki jih je treba sprejeti v korist južnotirolskega prebivalstva.

Demokratsko svobodo v odnosu do potreb manjšine nemškega in ladinskega jezika ob zaščiti pravic prebivalcev italijanskega jezika.

Primernost, da se spor z Avstrijo konča brez novih sporazumov in da se reši na osnovi sporazuma Gruber-De Gasperi.

Ti osnovni pogoji so dozoreli potem ko so mladi ljudje odločno zavrnili neumestno razdobje terorizma.

Rumor je nato zagotovil, da z zaupanjem obravnava vse predložene predloge, saj omogočajo vsem jezikovnim skupinam, da ščitijo tradicionalne vrednosti svoje kulture in svojega socialnega življenja, na osnovi ustavnih, zakonskih in upravnih ukrepov, ki naj omogočijo široko in razdeljeno avtonomijo bovske ter trentinske pokrajine v okviru dežele. Predlog vlade, ki ga je odobrila parlament, ne obvezuje samo državo, temveč prizadeva prebivalstvo, da prispeva v novem položaju v duhu sodelovanja.

Končno je Rumor dejal, da gre pri južnotirolskem vprašanju prav gotovo za sveleko vsedravnno vprašanje in da so se ga lotili s stališča obrambe zgodovinskih pravic države in demokratičnih principov republike. Prav gotovo je bila prisotna tudi evropska zamisel, ko je parlament dokazal svojo veliko občudljivost. Združena Evropa je še vedno samo cilj, kateremu se pa ne smemo odpuštevati v skupnem interesu sožitja.

Z Dunaja pa poročajo, da je avstrijski kancler Klaus med svojim običajnim petnajstdnim govorom po radiu in TV med drugim izjavil glede južnotirolskega vprašanja, da ni mogoče reči, da predstavljajo tako imenovani «paketi» in operativni kolektori idealno rešitev, da pa je treba po petdesetih letih upoštevati, da predstavlja predvidena v obstoječih okoliščinah. Predvsem je pomembno, da se z najdramatičnejšimi ukrepi zagotovi temeljni južnotirolske etnične skupine in prav v to smer je začrtana sedanja rešitev. Avstrija mora misliti stvarno in se ne sme prepustiti gledanju južnotirolskega vprašanja v prenametna in razčlenjena in za lažna povzročila razočaranja in v možno celo poslabšanje odnosov med

VELIK ODJEK REŠEVANJA JUŽNOTIROLSKEGA VPRAŠANJA

Saragat: Ustvarjamo mirno ozračje med jezikovnimi skupinami

Izjava Rumorja po TV - Zanimivo stališče avstrijskega kanclerja Klaus

RIM, 6. - Parlamentarna razprava o reševanju južnotirolskega vprašanja je vzbudila v Italiji in v Avstriji izredno zanimanje. Zaradi tega prihaja do pomembnih stališč in povsem logično tudi do izjav najvidnejših predstavnikov obeh držav. Očitno ne gre samo za neko formalno pravno vprašanje, temveč za rešitev zadeve, ki je bila števila leta v ospredju evropske politične napetosti in katero je desnica v Evropi vedno izkoriščala za svoje lastne namene.

Predsednik republike Saragat je danes poslal predsedniku vlade Rumorju določeno poslanico, v kateri ugotavlja, da se je v parlamentarnim glasovanjem zaključila z ustanovitvijo komisije devetnajstih. S tem se je pričelo reševati vprašanje, ki je zahtevalo zapleteno, naporno in pogumno delo po razdobju obeleženem z napetostmi, dramatičnimi in bolečimi dogodki.

Saragat nadaljuje, da smo vsi prepričani, da se bo na tak način ustvarilo mirno ozračje med različnimi jezikovnimi skupinami naše obsejne pokrajine, da se bo doseglo sporazumevanje, ki bo okrepilo enotnost domovine ter neokrepljeno njenih meja, ki pa bo istočasno tudi utrduilo prijateljske zveze ter dobro sosedstvo z Avstrijo in v isti meri izboljšalo perspektive sodelovanja evropskih narodov.

Gre torej za humano noto, v kateri Italija išče svet, ki ne bo kot je sedanj, ki je prežet z hoji in s krutimi nasprotji. V tem okvi-

Cabot Lodge zapustil Pariz

PARIZ, 6. - Veleposlanik Cabot Lodge, ki je enajst mesecev vodil ameriško delegacijo na pariskih pogajanjih za Vietnam, je zapustil danes francosko prestolnico in se vrnil v domovino. Ob odhodu je še enkrat potrdil, da je podal ostavko iz osebnih razlogov ter da goji zaupanje v pariske razgovore. Kot je znano, bo njegovo mesto začasno zavel ameriški diplomat Phillip Habib, ki je še več časa član delegacije ZDA v Parizu.

Julija začetek pogajanj o vstopu Velike Britanije v EGS

PARIZ, 6. - Predsednik izvršne komisije EGS Jean Rey je danes v Parizu izjavil, da se bodo uradna posvetovanja za vstop Velike Britanije v skupnost začela v začetku julija. Bila je sprejeta - je dodal Rey - izredno važna politična odločitev. Tudi če ne bi bil datum pogajanj točno določen, smo se s prejšnjimi državami članicami EGS ne bodo trajale več kot šest mesecev.

Tuči danes pogajanja sindikati: Intersind

Sprejeta nova delovna pogodba z uslužbenci založniških hiš

RIM, 6. - Tudi danes so se nadaljevala na ministrstvu za delo pogajanja za obnovitev delovne pogodbe kovinarjev zasebnih podjetij, ki so bila tehnično rešena. Minister za delo Donat Cattin je ločno sprejel predstavnike industrije in sindikalnih organizacij kovinarjev. Potrdili so, da se bodo jutri ob 17. uri nadaljevala pogajanja med Intersind - ASAP in sindikalnimi predstavniki kovinarjev.

Danes so se zaključila pogajanja za obnovitev delovne pogodbe uslužbencev založniških hiš. Delovna pogodba bo imela dveletno veljavo in predvideva zvišanje globalnih plač za 10 odst., 40-urni delovni teden tako za delavce kot za uradnike ter celo vrsto sindikalnih svobod. V tej zvezi nova delovna pogodba predvideva, da bodo lahko imeli delavci v podjetjih med normalnim delovnim urnikom redne skupščine do osam delovnih ur letno, da bodo lahko sindikalni voditelji razpečali sindikalni tisk v podjetjih, poleg tega pa tudi nekatere pomembne normative izboljšave.

Danes so se zaključila tridenesna stanka zdravnikov ENPAS. Zaključila se je tudi 72-urna stavka italijanskega Rdečega križa.

V Palermo so prijavi sodišču 36 oseb v zvezi s stavitkami v preteklih dneh, med katerimi je tudi major Nabil Said.

čanje, ki je bilo v rezidenci francoskega predstavnika Armanda Berarda, je trajalo dve uri. O njem ni uradnih vest, zdi se pa, da je bil današnji sestanek posvečen predvsem problemu palestinskih beguncev. Predstavniki štirih velesil se bodo ponovno sestali v terek na sedežu svezske delegacije.

Vojaški položaj na Srednjem vzhodu je medtem še vedno izredno napet. Prišlo je do številnih vojaških incidentov med Arabci in Izraelci, zjutraj pa so izraelska letala napadla oporišče arabskih komandosov na jordan-skem ozemlju južno od Galilejskega morja.

Kljub neprenehnim vojaškim akcijam pa beležimo danes tudi pozitivne dogodke, in sicer izmenjavo ujetnikov med Izraelom in ZAR. Do izmenjave je prišlo na pobudo mednarodnega odbora Rdečega križa ter pod nadzorstvom delegacij te organizacije v Tel Avivu in v Kairu. Egipčani so izročili dva izraelska pilota, ki so ju zajeli avgusta letos, Izraelci pa so osvobodili 58 egipčanskih državljanov (51 civilistov in 7 vojakov), med katerimi je tudi major Nabil Said.

Sestanek velesil o Srednjem vzhodu

NEW YORK, 6. - Veleposlaniki štirih velesil (ZDA, SZ, Francije in Velike Britanije) pri OZN so se danes z drugimi v tem tednu sestali ter nadaljevali posvetovanja o možnosti mirne rešitve spora na Srednjem vzhodu. Sredi

Francoski časninar umrl v Vietnamu

SAJGON, 6. - Alain Saint Paul, vojni dopisnik francoske tiskovne agencije AFP iz Vietnamu, je umrl danes blizu oporišča Duc Lap na osrednjih planotah. Ko je obiskoval oporišče, ki ga že več kot en mesec oblegajo osvobodilne sile, ga je zadel raketa, ki je ranila tudi dopisnika CBS Picka Pihelkeda. Saint Paul je bil na mestu mrtev. Gre za 24. časnarjara, ki je umrl v Vietnamu od začetka vojne.

PO ZAKLJUČKU VRHOV V HAAGU, BRUSLJU IN MOSKVI

Živahna diplomatska dejavnost za zmanjšanje napetosti v Evropi

Ameriški državni sekretar odklanja predlog o evropski konferenci

BONN, 6. - Po zaključkih vrha EGS v Haagu, konferenca NATO v Bruslju in vrha držav članic varšavskega pakta v Moskvi se je razvila dejavnost široke evropske prestolnice širše diplomatske dejavnosti, katere osnovna tema je bila pomiritev med vzpostavitve novih odnosov med Vzhodom in Zahodom.

»Nesilice te široke diplomatske dejavnosti so bili predvsem člani ameriške vlade, ki so izkoristili svojo prisotnost v evropskih prestolnicah. Ameriški državni sekretar William Rogers je bil najprej v Bonn in nato v Bruslju, v Bonn se je sestel s kanclerjem Brandtom in zunanjim ministrom Scheelom. Sam Rogers je na tiskovni konferenci povedal, da je izročil zveznemu kancelarju osebnim poslanico predsednika Nikona, v kateri je izrazil svojo popolno podporo ZDA novi administraciji zunanjih politik. Ta

politika - je dejal šef državne deparatmaja - je nalezala v ZDA na popolno podporo, ker po eni strani težki k utrditvi zavestnosti z zahodnim svetom, po drugi pa želji odpraviti vzroke napetosti v srednji Evropi.

Rogers je današnje razgovore z zahodnomorskim voditelji ocenil kot »zelo zanimive«. »Dne set med ZRN in ZDA pa kot stople in odlične«. Šef ameriške politične razgovore v Helsinkih ter zagotovil, da se bo Washington preden bi v finski prestolnici sprejel kakršenkoli sklep, posvetoval s svojimi zavezniki. Rogers je tudi pozitivno ocenil zaključno poročilo moskovskega vrha varšavskega pakta, iz katerega je razvidna izjava, da hoče tudi SZ dati svoj prispevek k pomirnitvi in k iskanju novega sožitja.

Kot smo omenili, je odšel Rogers nato v Bruselj, kjer se je udeležil svečanosti ob 25. oblet-

nici belgijsko - ameriškega društva. V govoru, ki ga je imel ob tej priložnosti, je šef državne deparatmaja izrazil svoje zadovoljstvo nad rezultati haškega vrha EGS ter željo po razširitvi te skupnosti. Rogers je tudi pozval evropske zaveznike, naj vložijo večje napore za skupno obrambo ter v tej zvezi omenil, da je deset zaveznikih držav že napovedalo znatno povečanje svojih računov za obrambo.

Glede odnosov med Vzhodom in Zahodom je Rogers dejal, da se ne sme zamenjati proces pogajanj z dejanskimi napredki proti sklenitvi sporazumov. Ne pričakujemo ostro je Rogers odrazil sovjetski predlog o vseevropski konferenci o varnosti. Dejalo je, da bi taka konferenca v trenutku bila nerealistična in prenametna ter da bi lahko povzročila razočaranja in v možno celo poslabšanje odnosov med

(Nadaljevanje na 2. strani)

JUŽNOTIROLCEM «PAKET»

KAJ PA SLOVENCEM?

ITALIJANSKI parlament (poslanska zbornica in senat) je na podlagi uvodnega poročila ministrskega predsednika posl. Rumorja odobril dokumente, ki predvidevajo začetek izvajanja «ukrepov v korist južnotirolskega prebivalstva», t.j. «paketa». Še pred tem sta 2. decembra t.l. uradna pooblaščenca italijanske in avstrijske vlade parafirala sporazum o pristojnosti mednarodnega sodišča v Haagu v zvezi s kakršnim koli sporom, ki bi nastal v zvezi z Južno Tirolsko. Izredni kongres «Südtiroler Volkspartei» pa je 22. in 23. novembra z 52,9 odst. glasov sprejel v «paketu» predvidene ukrepe in «operativni kolektori» za njegovo izvajanje. V Kopenhagnu sta 30. novembra zunanji ministri Italije in Avstrije, Moro in Waldheim, prezirala v diplomatskih razgovorih postopek, ki bo potreben za uresničenje «paketa» in se sporazumela o vseh mednarod-

nih problemih v tej zvezi. Predvideva se, da bo 15. decembra t.l., t.j. tik pred svojim razpustom, tudi avstrijski parlament odobril «ukrepe», kot je to že storil italijanski parlament, kar pomeni, da bodo tem uvodnim korakom morali slediti konkretni ukrepi italijanske vlade in parlamenta s formulacijo potrebnih ustavnih in navadnih zakonov ter upravnih aktov, kar naj v poznejšem času omogoči podpis dunajskega parafirnega sporazuma in še v poznejšem času njegovo ratifikacijo, šele na koncu pa «odvezo» Italije pred OZN.

Posebno zanimiva je bila razprava o «paketu» v italijanskem parlamentu. Teza italijanske vlade je ostala ista kot v začetku spora: južnotirolsko vprašanje je italijansko notranjepolitično vprašanje, ki ga vlada ureja na podlagi svoje pravne ureditve in ustave, ni v neposredni zvezi s mednarodnimi obvezanostmi (sporazum De Gasperi - Gruber z dne 5. septembra 1946), ki jih je Italija »izpolnila»; ukrepi v korist južnotirolskega prebivalstva so ustavnega značaja in niso bili »vsiljeni». Formalno se bo mednarodno razsodišče v Haagu bavilo le z vprašanji v zvezi s sporazumom De Gasperi - Gruber, ne pa v zvezi s »paketom».

ja in praksa popolnoma osamljeni in zaprti v reduto nekaterih pobeglih grobov (čeprav se je v to reduto zelo »ne-logično» spravil tudi socialdemokratski poslanec Ceccherini). Dejansko se je kljub dejstvu, da so nekatere politične stranke in skupine glasovale v parlamentu za, nekatere druge pa so se vzdrale (tu igra predvsem vloga gledanje na sedanjo vlado na splošno in gledanje na «paket» kot še vedno nekaj nepopolnega, kar je primer KPI in PSIUP), ustvarila široka fronta od liberalcev do KPI v korist «paketa» in se je dokazalo, da niso več v Italiji vprašanja narodnostnih manjšin »prepevane» argumenti, pač pa da obstaja možnost tudi v subjektivnem smislu, da se takšna in podobna vprašanja rešijo brez večjih pretresov, kot so do nedavnega katastrofalno napovedovale nekatere nacionalistične sile.

A prav ob tej ugotovitvi si ne moremo kaj, da ne postavimo vprašanje, ki ga je komunist Sandri sprožil ob glasovalni izjavi komunistične poslanke skupine. Posl. Sandri je ob tej priložnosti dejal: »... Danes dopolnjeva izjavo posl. Piccoli, da sprejema Italija s «paketom» načelno stališče, ki velja za rešitev vseh vprašanj etničnih manjšin. Zaradi tega hočem spomniti na obstoj slovenske narodnostne manjšine v okviru dežele Furlanija - Julijska krajina, saj je ta manjšina druga po številni moči med manjšinami v naši državi... Danes pa ne moremo molčati o različnem ravnanju s slovensko manjšino v tih pokrajinah dežele v videmski pokrajini s celo zanika obstoj slovenske manjšine... Izven razprav je dejstvo, da je slovenska narodnostna manjšina v pogojih, ki so v ostrem nasprotju s pravicami, ki jih zagotavlja duh in črka ustave... Gre za vprašanje, ki so v splošnem vsedravnem interesu in so v skladu z načelno politiko glede Južne Tirolske, o kateri je posl. Piccoli izjavil, da je dolžnost italijanske države».

Tu je, mislimo, bistvo vprašanja za Slovence, ki živijo v tržaški, gorški in videmski pokrajini dežele Furlanija - Julijska krajina. Ob uvodnih formalnih korakih za uresničenje «južnotirolskega paketa» in sprico dejstva, da je italijanska vlada izjavila, da gre le za ukrepe v okviru italijanske ustave, predvsem pa uresničevanja člena 6 ustave, je jasno, da se ista vprašanja postavljajo za slovensko narodnostno manjšino v Italiji. V tem trenutku nas briga dejstvo, da sta tako Rumor kot bivši tajnik KD izjavila, da je «paket» nastal in da je »paket« izraza duha in črke ustave, predvsem pa volje, da se ustava v svojem posebnem členu o narodnostnih manjšinah uresniči. Marsikdo bi lahko dejal, da je to spoznajanje prišlo zelo pozno. A pojdemo mimo rekriminacij, ki lahko služijo le zgodovinarju ustavimo se raje ob teh izjavah in ob teh dejstvih.

Te izjave in ta dejstva nas prepričujejo:

1. možno so »globalne rešitve» narodnostnomanjšinskih vprašanj (posl. Rumor je govoril o »globalnem predlogu»);
2. manjšina je priznana kot subjekt (v ustavi deklarativno, dejansko s tem, da so njeni predstavniki vstopili v komisijo 19 leta 1961, z določeni ukrepi paketa pa tudi s prisotnostjo v določenih stalnih vladnih komisijah) in zato je afirmirana kot skupnost, mimo katere se ne more, ko gre za njene koristi;
3. italijanska vlada ne postavlja vprašanja uresnitve ustave kot nekaj konkretnega je za nemško manjšino, pač pa kot načelno stališče *italijanske države*, t.j. mimo in nad vsemi političnimi trenutnimi spleti okrog te ali one vladne koalicije.

Vse to pa pomeni - in pri tem bi se radi še enkrat sklicevali na besede posl. Sandrija - da ni mogoče ob teh izjavah in ob teh dejstvih misliti vprašanja slovenske narodnosti.

Kako bo zadeva potekala v bodoče ne moremo vedeti, ker je - kot je že bilo poudarjeno - odvisna od velikega števila objektivnih in subjektivnih činiteljev: v italijanskem in avstrijskem merilu. Ne smemo nikoli pozabiti, da Italija preživlja težko notranjo krizo, da bodo v Avstriji 1. marca 1970 parlamentarne volitve in da je avstrijska socialistična stranka negativno razpoložena v zvezi s paketom, čeprav zgolj iz notranjopolitičnih volilnih razlogov.

Razveseljujoče je dejstvo, da je italijanski parlament ob tem zelo resnem koraku k uresničenju člena 6 ustave pokazal, da sta nacionalistična ideologi-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Primorski dnevnik

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 3,6, najnižja 2,4...

Prizáški dnevnik

NA OBORNISTVU ZA DEŽELNO NAČRTOVANJE

Prpriprave za drugi deželni petletni načrt 1971-1975

Sestali so se predstavniki pokrajinskih uprav in trgovinskih zbornic iz naše dežele

Te dni je bila ob prisotnosti predstavnikov pokrajinskih uprav in trgovinskih zbornic Furlanije-Juljske krajine...

Župan sprejel skladatelja Menottija

Tržaški župan ing. Spaccini je večeraj zjutraj sprejel na županstvu skladatelja in režiserja Iana Carnia Menottija...

PODPISANE NOVE POGOĐBE

Rezultati odločne sindikalne borbe kamnarjev, opekarjev in cementarjev

Vsem trem strokam prinašajo nove pogodbe izboljšanja glede mezd, urnikov in sindikalnih pravic

Prvega v decembru in v novem letom stajajo v veljavo tri nove pogodbe...

Mezde: Kamnarjem se povisajo (za materialezajmaki modštirni obstoječi kategoriji) za približno 50 lir na uro...

Urniki: V glavnem sprejemajo vse tri dolovne pogodbe istočasno...

Studentje so zasedli gospodarsko fakulteto

Studentje tržaške gospodarske fakultete so sicerjasi zasedli pred dvema dnevoma po sklepu večine udeležencev skupščine...

ZELO KORISTNA POBUDA ŽIVINOREJCEV

Prpriprave za ustanovitev kraške zadruške mlekarne

Pripravljani odbor bo sestavljal statut in sklical ustanovni občni zbor

Vse kaže, da priprave za ustanovitev kraške zadruške mlekarne dobro napredujejo...

Še 331.000 lir za pomoč Banjaluku

Tov. Staniko Pertot (Intermares, Import-export) nam je poslal kot prispel za pomoč prizadetim zaradi potresa v Banjaluku...

Novi način zatiranja borovega preleca

Deželno ravnateljstvo za gozdarstvo je sklenilo da bo letos omejilo dotedanje zatiranje borovega preleca...

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

V dneš 4. v 5. in 6. decembra se je rodilo v Trstu 24 otrok, umrlo pa je 57 oseb.

Včeraj-danes

Letna Maria Draghiello vd. Borghesi, 70-letna Antonia Renner, 68-letna Irene Polce vd. Scherer...

Na pobudo dolinske občine Konferenca o problemih slovenskega šolstva

Ob 25-letnici ustanovitve slovenske šole je dolinska občinska uprava sklenila sklicati konferenco...

SEMINAR O SLOVENSKEM NARODNEM VPRAŠANJU

Za slovenske in italijanske mladince ga je organizirala zveza komunistične mladine

V dijaškem domu se je večeraj popoldne začel seminar o slovenskem narodnem vprašanju...

Boris Iskre o položaju slovenske narodnosti v Trstu in na Primorskem od začetka stoletja do naših dni...

Poročilo Iskre je zadelo bistveno vprašanje, iz katerih se da oceniti dejavnost Slovencev...

Pozneje, po večerju, medtem ko so slovenski udeleženci seminarja nadaljevali z razpravo...

Na pobudo KASTE Zbor «V. Vodopivec» 20. t. m. v Trstu

V sobotno, 20. t. m. bo gostoval v Trstu v okviru večera primorskih študentov in na pobudo Krasne študentov in na pobudo Krasne študentov...

Opozorilo Kmečke zveze vinogradnikom

Kmečka zveza opozarja svoje člane vinogradnike, da je treba priložiti pridelke vina...

Siikarska in filatelistična razstava v škedenjskem domu

Škedenjsko kulturno društvo - DOM - bo priredilo ob 13. in 21. decembra v DOMU slikarsko in filatelistično razstavo.

Gledališča

Verdi Pri bližnjem gledališču Verdi (od 9.30 do 13.30) se danes začenja prodaja vstopnic za drugo predstavo...

KINO NA OPČINAH

Danes ob 15. uri Technicolor western film: POKER DI SANGUE...

KINO «IRIS» PROSEK

Danes ob 16. uri Technicolor barvni film: I DUE DEPUTATI...

Razna obvestila

UČITELJSKI TEČAJ Redna predavanja bodo v torek, 9. in v sredo, 10. in 16. od 19. ure v Gregorčičevih dvorani.

Mali oglasi

«CITROEN» - mehanski delavci Samaritani in Mico in prodaja na domaćih delov. Ulica Rittmeyer 4/a VEDEZVALKA (Chironante)...

GLASBENA MATICA - TRS

Jubilejna sezona 1969-1970 V SOBOTO, 13. DECEMBRA 1969 OB 21. URI V KULTURNEM DOMU, ULICA PETRONIO 4

JUBILEJNA AKADEMIJA

OB 60. OBLETNICI USTANOVITVE IN 25. OBLETNICI OBNOVITVE DELOVANJA GLASBENE MATICE

Sodelujejo: ORKESTER AKADEMILJE ZA GLASBO IZ LJUBLJANE SOLISTA: ZARKO HRVATIC - violina...

Prredaja in rezervacija vstopnic v pisarni Glasbene matice, Ul. R. Manca 29 (tel. 29-779) od 10.12. dalje ter eno uro pred pričetkom koncerta...

Slovensko gledališče v Trstu

Danes, 7. decembra ob 16. uri Okoliški abonma V ponedeljek, 8. decembra predstava ob 16. uri.

MOČ UNIFORME

burka s petjem v treh dejanjih Kostumi: MARIJA VIDAU Scena: DEMETRIJ CEJ Glasbo: motive H. O. VOGRIKA izvaja A. ROJČ Režija: MARIO URSIČ

AvtoBUS za okoliški abonma

AvtoBUS štey. 1: Nabrežina 15.10, Sv. Križ 15.15. AvtoBUS štey. 2: Seeljan 14.15, Vičavje 14.20, Mavhine 14.25, Prečnik 14.30, Sempolaj 14.35, Trovca 14.40, Salez 14.45, Mali Reben 14.50, Brški 14.55, Vel. Reben 15.00, Repentarij 15.05, CO 15.05, Prosek 15.20, Kontovel 15.20.

Prodaja vstopnic ob delavnikih

Prodaja vstopnic ob delavnikih od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav; ob nedeljah in praznikih eno uro pred pričetkom predstav pri bližnjem Kulturnega doma. Rezervacije na tel. 734265

Znanstveni licej «FRANCE PRESERNA» v Trstu

Vljudno vabi stare, bivše dijakre ter vse prijatelje slovenske šole na PROSLAVO ob 25-letnici slovenske šole na Trzškem in ob odkritju Prešernovega kipa

PROSLAVO

Prireditev bo dne 11. t. m. ob 20.30

V KULTURNEM DOMU

Vabila dobite v tajništvo znanstvenega liceja, pri dijakih, v Trzški knjižnici in v uro pred prireditvijo v Kulturnem domu

MARIO MILOTOVO

našo narodno pesnico, in z ožjim rojakom MIROSLAVOM KOSUTO, pesnikom in članom umetniškega vodstva Slovenskega gledališča, ki nam bosta predstavila nekaj svojih najnovejših pesmi.

KINO NA OPČINAH

Danes ob 15. uri Technicolor western film: POKER DI SANGUE...

KINO «IRIS» PROSEK

Danes ob 16. uri Technicolor barvni film: I DUE DEPUTATI...

Razna obvestila

UČITELJSKI TEČAJ Redna predavanja bodo v torek, 9. in v sredo, 10. in 16. od 19. ure v Gregorčičevih dvorani.

Mali oglasi

«CITROEN» - mehanski delavci Samaritani in Mico in prodaja na domaćih delov. Ulica Rittmeyer 4/a VEDEZVALKA (Chironante)...

OGROMEN USPEH GRATTACIELO

NAJVEČJEGA FILMA O VOJNI, KAR JIH JE BIL DOSLEJ USTVARJENTI

BITKA NA NERETVI

LFC predstavlja film VELIKA BULAJICA

Izzivaje nemogočega Po abecednem redu: Serep Bondartuk, Yul Brynner, Anthony Dawson, Milena Dravič, Card Jurgens, Silva Kocijan, Harty Krüger, Franco Nero, Renato Rossini, Spela Rozin, Lojze Rogman, Ljubla Št. mardžič, Olga Vidov, Boris Dvornik, Orson Welles in Bata Živojinovič.

DANES IN JUTRI PREDSTAVE

OB 14.- 16.30 19.10 22.10

Kino

Nazionale 14.30 «Un uomo da ridere»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Ritz 15.00 «Quei temerari sulle rotte»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Capitol 14.30 «Pensando a te»...

Impero 15.00 «Il cervello»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Astra 15.00 «Invidiosa»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

Excelsior 14.30 «Cento»...

PISMENA VPRAŠANJA ŽUPANU

OBČINA NAJ POSREDUJE ZA SLOVENSKO ŠOLSTVO

Občinska svetovalka Grbcova o problemih, ki tarejo slovensko šolstvo

Občinska svetovalka Jelka Grbc je naslovila na župana pismeno vprašanje, v katerem zahteva pojasnila v zvezi s stalščem občinskega sveta do vprašanja slovenske šole.

Sedanji zakon, ugotavlja komunistična svetovalka, ki zadeva slovensko šolo, so kot znano pomankljivi, nepopolni, neotrojni in še danes, po nekaterih letih, niso dosledno izvajani. Upravno na vodilno mesto je namreč ni še dokončno nameščen, kot se niso dokončno nameščene profesorji srednjih šol.

Zaradi tega sprašuje župana, ali namerava občinski odbor nastopiti pri pristojnih oblasteh v prid slovenske šole ter izražati sledenjo potrebo: zahtevati slovenskega predmetnega učnega načrta za vse slovenske osnovne šole na Trškiem in Goriskem in za ustanoviti dve stalni mesti za slovske nadzorinike (eno za Trst in eno za Gorico) in sedem stalnih mest za didaktične ravmatelje (3 za Trst in 4 za Gorico).

Poleg tega naj se ustanovi mesto šolskega podskrbenika, ki bi imel upravno in didaktično pristojnost nad vsem slovenskim šolam v Trstu in v okolici.

Vsem slovenskim učiteljem, ki so bili v službi 4. oktobra 1964, naj se v trenutku njihovega imenovanja v stalni prizna službena doba od omenjenega datuma dalje. Isto naj se prizna tudi ravnateljstva in profesorjem slovenskih srednjih šol. Poleg tega naj se za sledenje ureči njihov stalež.

Glede slovenskih otroških vrstov, naj na področju notranje uprave, matičnih in otroških vrtov na naj se poveže izdelavo osebju s slovenskim materinim jezikom. Občinski odbor naj poleg tega sprejme vse potrebne ukrepe, da slovenska šola imela vsaj do svoje 25-letnice po osvoboditvi, ki bo prisednjo leto, vse tiste pravice, ki jih imajo italijanske šole. Glede bližnje obletnice slovenske šole svetovalka sprašuje, ali se ti ali občinski odbor vključijo v te pripravne s kakšnim natečajem ali morebitnim razpisom študijskih potrebnejsih dihalne in šolarje Svetovalec Dolfi Wilhelm je s svoje strani natožil vprašanje na občinskega odbornika za javna dela. Letos je namreč občinska uprava poskrbela za asfaltiranje nekaterih cest v okolici vseh. Ta dela so bila povsod dokončana, je na nekaterih stranskih cestah na Opčinah pa ustavljena. Wilhelm je menil, da se dela zlepa ne bodo nadaljevala, ker je že nastopila zima in ker zimsko obdobje ni najprimernejše za asfaltiranje cest.

Zaradi tega želijo od pristojnega odbornika pojasnila. Odbornik svetovalec Dolfi Wilhelm je pojasnil, da občinski odbor ne spremlja vseh občinskih projektov, ki jih spremlja občinski odbor.

Tretje vprašanje je odborniku za javna dela naslovljeno občinski komunistični svetovalec Lino Crevenčan. Njegova prošnja so pojasnila, da namerava na ozko cesto iz Ljubljane v Vredelce cesto z Ulice delle Vene in ki je še nekaj let polnoma zapuščen. Na njej se namreč dan za dnem kopičijo najnevarnejše smeti, zato je svetovalec menil, da bi moral občinski odbor čimprej ukrepati s tem v zvezi.

Zaradi tega želijo od pristojnega odbornika pojasnila. Odbornik svetovalec Dolfi Wilhelm je pojasnil, da občinski odbor ne spremlja vseh občinskih projektov, ki jih spremlja občinski odbor.

Tretje vprašanje je odborniku za javna dela naslovljeno občinski komunistični svetovalec Lino Crevenčan. Njegova prošnja so pojasnila, da namerava na ozko cesto iz Ljubljane v Vredelce cesto z Ulice delle Vene in ki je še nekaj let polnoma zapuščen. Na njej se namreč dan za dnem kopičijo najnevarnejše smeti, zato je svetovalec menil, da bi moral občinski odbor čimprej ukrepati s tem v zvezi.

Zaradi tega želijo od pristojnega odbornika pojasnila. Odbornik svetovalec Dolfi Wilhelm je pojasnil, da občinski odbor ne spremlja vseh občinskih projektov, ki jih spremlja občinski odbor.

Tretje vprašanje je odborniku za javna dela naslovljeno občinski komunistični svetovalec Lino Crevenčan. Njegova prošnja so pojasnila, da namerava na ozko cesto iz Ljubljane v Vredelce cesto z Ulice delle Vene in ki je še nekaj let polnoma zapuščen. Na njej se namreč dan za dnem kopičijo najnevarnejše smeti, zato je svetovalec menil, da bi moral občinski odbor čimprej ukrepati s tem v zvezi.

Zaradi tega želijo od pristojnega odbornika pojasnila. Odbornik svetovalec Dolfi Wilhelm je pojasnil, da občinski odbor ne spremlja vseh občinskih projektov, ki jih spremlja občinski odbor.

Tretje vprašanje je odborniku za javna dela naslovljeno občinski komunistični svetovalec Lino Crevenčan. Njegova prošnja so pojasnila, da namerava na ozko cesto iz Ljubljane v Vredelce cesto z Ulice delle Vene in ki je še nekaj let polnoma zapuščen. Na njej se namreč dan za dnem kopičijo najnevarnejše smeti, zato je svetovalec menil, da bi moral občinski odbor čimprej ukrepati s tem v zvezi.

Zaradi tega želijo od pristojnega odbornika pojasnila. Odbornik svetovalec Dolfi Wilhelm je pojasnil, da občinski odbor ne spremlja vseh občinskih projektov, ki jih spremlja občinski odbor.

Tretje vprašanje je odborniku za javna dela naslovljeno občinski komunistični svetovalec Lino Crevenčan. Njegova prošnja so pojasnila, da namerava na ozko cesto iz Ljubljane v Vredelce cesto z Ulice delle Vene in ki je še nekaj let polnoma zapuščen. Na njej se namreč dan za dnem kopičijo najnevarnejše smeti, zato je svetovalec menil, da bi moral občinski odbor čimprej ukrepati s tem v zvezi.

Zaradi tega želijo od pristojnega odbornika pojasnila. Odbornik svetovalec Dolfi Wilhelm je pojasnil, da občinski odbor ne spremlja vseh občinskih projektov, ki jih spremlja občinski odbor.

Tretje vprašanje je odborniku za javna dela naslovljeno občinski komunistični svetovalec Lino Crevenčan. Njegova prošnja so pojasnila, da namerava na ozko cesto iz Ljubljane v Vredelce cesto z Ulice delle Vene in ki je še nekaj let polnoma zapuščen. Na njej se namreč dan za dnem kopičijo najnevarnejše smeti, zato je svetovalec menil, da bi moral občinski odbor čimprej ukrepati s tem v zvezi.

Zaradi tega želijo od pristojnega odbornika pojasnila. Odbornik svetovalec Dolfi Wilhelm je pojasnil, da občinski odbor ne spremlja vseh občinskih projektov, ki jih spremlja občinski odbor.

Tretje vprašanje je odborniku za javna dela naslovljeno občinski komunistični svetovalec Lino Crevenčan. Njegova prošnja so pojasnila, da namerava na ozko cesto iz Ljubljane v Vredelce cesto z Ulice delle Vene in ki je še nekaj let polnoma zapuščen. Na njej se namreč dan za dnem kopičijo najnevarnejše smeti, zato je svetovalec menil, da bi moral občinski odbor čimprej ukrepati s tem v zvezi.

Zaradi tega želijo od pristojnega odbornika pojasnila. Odbornik svetovalec Dolfi Wilhelm je pojasnil, da občinski odbor ne spremlja vseh občinskih projektov, ki jih spremlja občinski odbor.

Vsi ponujajo Sloveniji metan

Na gornji sliki je zacrtnana mreža plinovodov, ki se iz severne Italije ponika proti našim deželam, in glavni plinovodi v sosednjih evropskih deželah. Plinovod ENI-Snam, ki bo glavni plinovod, ki bo dovažal metan, ki bo ga dovažal iz Alžirije. Ker pa je bil ta načrt iz raznih razlogov opuščeno, se zdaj postavlja vprašanje, kje dobi za dostavne količine zemeljskega plina, tega najcenejšega goriva za domačanske potrebe. ENI je kakor rekonstrukcijski dobavitelj sosednji republiki večje količine metana. Tudi to ni edini ponudnik: avstrijska družba AFG ponuja Sloveniji plin, ki ga uvažajo iz Sovjetske zveze čez Poljsko in Češkoslovaško in sicer iz Sopot, od koder naj bi ga z manjšimi plinovodi spravili v Maribor in Celje, pozneje pa morda tudi globlje v Slovenijo. Pa še en tretji ponudnik se v zadnjem času pojavlja na Vzhodu: Madžarska, ki je že stopila v stik z zagrebško petrolejsko industrijo INA ter ji ponudila svoj metan. Slovenija čaka danes po vsem tem le naloga, da zberejo najboljšo ponudbo in se priključijo na ustrezen plinovod.

ZELO VAŽEN IN RAZGIBAN SESTANEK KMEČKE ZVEZE NA PROSEKU

Nova cesta skozi Devinščino bi zadala hud udarec cvetličarstvu, ki se na Proseku lepo razvija

Tajnik KZ obsodil krivičen postopek o «začasni zasedbi» - Izjave predstavnikov zgoniške in tržaške občine, ki se z gradnjo nove ceste ne strinjata - Tudi prof. arch. Costa nasprotuje gradnji te ceste - Potreben je nastop na politični ravni

Na pobudo Kmečke zveze je bil v četrtki zvečer na Proseku razgiban sestanek, na katerem so razpravljali o gradnji novega odcepa pokrajinske ceste, ki bi bil speljan čez Devinščino. Sestanek so se udeležili zgoniški župan Guštin in podžupan dr. Godič, tržaški občinski odborniki Hrešak, Šef, pokrajinskega tehničnega urada inž. Petrossi, univ. prof. arch. Costa, tajnik Kmečke zveze Volk in skoraj vsa prizadeta lastniška zemljišča.

Nova cesta, ki jo namerava zgraditi pokrajina s prispevkom dežele (100 mil. lir), bi bila dolga približno 1300 m in bi se odcepila od pokrajinske ceste (Bazovica, Nabrežina) na «Rovnu», lo je ob začetku Proseka iz bojnemu polju. Cesta bi se od pokrajinske ceste odcepila tako imenovano «Rusko cesto», ki pelje skozi Devinščino. Nova cesta bi se nato priključila prejšnjemu pokrajinskemu na drugem koncu vasi v smeri proti Križu, in sicer pri bojnemu polju. Cesta bi v glavnem tekla po ozirom zgoniške občine (Devinščino) namreč spada pod občino Zgonik), delno pa tudi po ozemlju tržaške občine.

Domaćini, zlasti pa prebivalci iz Devinščine in prizadeti lastniški zemljišč, hočejo te ceste in se upirajo z zelo utemeljenimi ugovori, ki bi jih morale oblasti upoštevati. Obrnilo so se za pomoč na Kmečko zvezo in pričakujejo, da jih bodo podprle razne ustanove, organizacije in stranke, ki bi moral posredovati pri odločitvi uprave. Zdej je skrajni čas in vsak dan zavlačevanja bi lahko bil usoden. Te dni, in to prav v četrtki, ko je bil po dogovoru s predstavniki pokrajine, tržaške in zgoniške občine sklican sestanek, so namreč prizadeti lastniki dežele in posebniki, ki so mnenja, da bi morali v tej zadevi menjaviti začasni zasedbi zemljišč, kar pomeni, da že noč laho» pridejo delavci z buldožerji in začnejo rušiti zidove ter rili in lomastiti po skirno obdelanih cvetličarskih vrtovih.

Nova cesta, tako kot je v načrtu, ni potrebna in ne bi bilo koristila, povzročila pa bi velike škodo lastniški zemljišč, našemu cvetličarstvu, ki se prav na tem predelu lepo razvija. Prav tako ne bi razbremeno prometa skozi Prosek, pač pa bi z novimi križišči ustvarila nove nevarne točke in bi predstavljala nevarnost tudi za same domačine, ker bi tekla tik ob hišah. Nova cesta bi tudi razcepila

bi nova cesta zadala zelo hud udarec cvetličarstvu na Proseku. Zaman bi bili vsi dosedajni napori marljivih cvetličarjev in akteri dežele za razvoj žlahtnih kultur, zaradi pa bi bili vsi dobro voljni in našteti mladi ljudje, saj bi no. vna cesta šla prav skozi najlepše vrtove.

Opozorilo bivšim internirancem v Buchenwaldu in Dori

Kmečka zveza poziva vse svoje članke, da čimprej poravnajo članarino za leto 1969, ker bo v začetku prihodnjega leta razdeljevala nove izkaznice za 1970.

Plaćevanje članarine je dolžnost članov, ker imajo s tem pravico, da se poslužujejo vseh storitev organizacije, je pa predvsem njihov prispevek k naporom Kmečke zveze za obrambo in zastopanje skupnih koristi naših kmetov.

Tajništvo

Na nevrološkim oddelku so včeraj v opočinjskih urah sprejeli s prognozo 3 dni 33 letnega uradnika Sergija Dandrija iz Ulice Bešamont. Poveda je, da je trčil v avtomobil, ki ga je upravljal 54 letni Lucio Colonies iz Ul. Madonjina 18, ker mu je ta prečkal pot, ko se je iz Ulice D'Alviano z motornim vozilom vozil proti Ulici Bešamont. Pri nesreči je Dandri dobil udarec v glavo ranil se je v glavi in po kolentih ter si zlomil dva prednja zoba. Z osebnim avtomobilom so ga prepeljali v splošno bolnišnico.

SEBOFLEX VSE ZA KINO (IN FOTOGRAFSKI MATERIAL - Trst, Ul. Mazzini 53 Tel 733-36) Prijatelje in snance naprošamo da nas obiščejo

Zborovsko petje

(Nadaljevanje s 3. strani)

pevoev in se z njimi lotil kar zahtevnih pesmi.

V Doberdolu uspešno deluje pod vodstvom Silvana Križmarčiča moški zbor «Jezero». Za drugič se srečujemo s Svetom Grgičem kot pevovodjem pri zboru «Slovenec» iz Boršta, prav tako z Ignacijem Oto pri moškem zboru v Dolini. Na zadnjih «večerih» smo spoznali zbor «Fanije izpod Grmade» - ki so se zbrali iz okoljskih vasi pod vodstvom Iva Kralja v Silivici pri Nabrežini in zapeli kar lepo in ubavno. Omeniti moramo še moški zbor «Vesna» v Križu, vodi ga Franček Žerjal. V Repnu deluje moški zbor «Srečko Kumara», ki ga vodi Mirko Guštin. Nekateri zbori, kakor «Jacobus Gallus», «Vasilij Mirka», mešan zbor s Padrič, moški zbor iz Doberdola in drugi nastopajo večkrat tudi samostojno s daljšimi programi, prva dva pa večkrat prireditelji tudi samostojne koncerte in stalno sodelujeta na večjih in manjših prireditvah in proslavah ter v radijskih oddajah in pri snemanju bodisi v Trstu bodisi v Koprju. Na obeh radijskih programih večkrat slišimo tudi druge med našimi zbori.

Najbolj razveseljivo pa je, da vodstvo Glasbene matice posveča vse večjo skrb mladinskemu zborovskemu petju. Na omenjenih večerih sta se letos predstavila mladinski zbor Glasbene matice iz Trsta in z Opčin ter mladinski zbor podružnice Glasbene matice iz Devinčine in Nabrežine. Prvega, ki je v primerjavi z ostalimi zbori relativno najbolj napredoval, se izhajamo s kvalitativne ravni, ki smo jo poznali leto nazaj, od letošnje pomladi, je dosegel vodila Nada Žerjal, sedaj ga vodi Janko Ban. Druga, ki je prav tako predstavljala uspešen napredek, vodi Sergij Križmarčič. Mislim, da je to najpomembnejši korak na polju zborovskega petja oziroma uvajanja mladine k smislu za lepo petje v zboru.

Prizadevanja Glasbene matice pa so se dotaknila tudi potrebo po zborovski literaturi. L. 1955 je izdala zbirko pesmi za mešani in moški zbor, ki jo je uredil pokojni Vasilij Mirka. Ta zbirka obsega dela skladateljev Grca, Princiča, Ščekve, Venturinja, Orla, Mirka, Rožanca, Grobnarja, Malica, Premra, Vrabca in Merzika. Poleg tega je izdala pred leti tudi zbirko narodnih pesmi. Med avtorji te zbirke je najvidnejši skladatelj U. Vrabc, ki je za potrebe zborov zložil več umetnih in prireditelj narodnih pesmi; med temi jih je ostalo še veliko v rokopisu in raznoimnih izven zbir. Pri prireditvah narodnih je pomagal tudi Karel Bošnjanič. Vlado Švara je prispeval za zbor nekaj priredb narodnih ali v narodnem duhu napisanih pesmi, prav tako tudi Ignacij Ota, ki se je lotil tudi umetnih, da ne omenim posebej Frana Venturinja in njegovih zborovskih del na Milana Perotta, ki je pred leti zbral in z zborom iz Barkovlje izvedel niz tamkajšnjih starih ljudskih pesmi in jih s tem reši pozabe. V zadnjem času se je lotil zbiranja in prirejanja beneških ljudskih pesmi skladatelj Pavle Merku.

Če torej upoštevamo, da so pevovodje Ignacij Ota, Oskar Kjuđer, Silvan Križmarčič, Sveto Grgič, Ivan Sancin, Nada Žerjal, Sergej Radovič in Janko Ban člani vogotiljskega zbora šole in podružnice, Vlado Švara kot dolgoletni član občine Glasbene matice, Ubald Vrabc kot upokojeni profesor te šole, predstavljajo Glasbena matica tudi močan oporni stebor zborovskemu petju v zamejstvu in s tem krepko sodeluje na polju ljudske prosvete.

IVAN SILIČ

Vespirt ranjen pri trčenju v avtomobil

Na nevrološkim oddelku so včeraj v opočinjskih urah sprejeli s prognozo 3 dni 33 letnega uradnika Sergija Dandrija iz Ulice Bešamont. Poveda je, da je trčil v avtomobil, ki ga je upravljal 54 letni Lucio Colonies iz Ul. Madonjina 18, ker mu je ta prečkal pot, ko se je iz Ulice D'Alviano z motornim vozilom vozil proti Ulici Bešamont. Pri nesreči je Dandri dobil udarec v glavo ranil se je v glavi in po kolentih ter si zlomil dva prednja zoba. Z osebnim avtomobilom so ga prepeljali v splošno bolnišnico.

SEBOFLEX VSE ZA KINO (IN FOTOGRAFSKI MATERIAL - Trst, Ul. Mazzini 53 Tel 733-36)

Prijatelje in snance naprošamo da nas obiščejo

KRZNA SUPER ELEGANTNI MODELI VIŠJA KAKOVOST VELIK PRIHRANEK PELLICERIA CERVO

TRST Viale XX Settembre 16/III

TEKOČE GORIVO Plinsko olje s posebnimi popusti Postrežba točna in hitra dobava

PETROLCHIMICA ADRIATICA TRST - Telefon 817-395

MEHANIČNA DELAVNICA S KAROSERIJ GREGIČ

PRDAJA VSEH VRST NOVIH IN OBNOVLJENIH AVTOMOBILV NA RAZPULGALO FIAT 1100 (leta 1958), FIAT 1100 (leta 1960), FIAT 500 (leta 1962) BIANCHINA FAMILIARE 500 (leta 1961), FIAT 600 (leta 1959) GIARDINETTA FIAT 500 (leta 1953)

Sprejema vsa popravila avtomobilov in karoserije ter pranje in čiščenje - Čene ugodne! Hitra postrežba!

PADRIČE Telefon 226-161

DRUŽBA DRŽAVNEGA OBSEGA nudi možnost stalne zaposlitve v Trstu osebi, ki jo zanima delo na področju zvočne montaže. V poštev pridejo kandidati, ki ustrezajo naslednjim pogojem:

DRUŽBA DRŽAVNEGA OBSEGA išče osebo za stalno zaposlitev v Trstu pri delu, ki zahteva temeljito glasbeno izobrazbo. Prosilci morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

DRUŽBA DRŽAVNEGA OBSEGA išče za stalno zaposlitev v Trstu STENODAKTILOGRAFKE ki ustrezajo naslednjim pogojem:

AUTO SPORT TRST - ULICA XXX OTTOBRE 17/A Za varno vožnjo v zimskih dneh vam nudimo

gostilna PRI VITZU LJUBLJANA, BRIG 18-20 TELEFON 24886

ARTIKLI ZA POKOPALISCA PRI VIVIANI Trst Via dell'istria 127 Trieste (nasproti staremu vhodu na pokopališče)

PETROLCHIMICA ADRIATICA TRST - Telefon 817-395

MEHANIČNA DELAVNICA S KAROSERIJ GREGIČ PRODAJA VSEH VRST NOVIH IN OBNOVLJENIH AVTOMOBILV NA RAZPULGALO FIAT 1100 (leta 1958), FIAT 1100 (leta 1960), FIAT 500 (leta 1962) BIANCHINA FAMILIARE 500 (leta 1961), FIAT 600 (leta 1959) GIARDINETTA FIAT 500 (leta 1953)

SMRTNA KOSA Smrt zavedne slovenske žene Ane Ostrouška vd. Škerlavaj

VOJNJE IZDELAVE V PRAVIŠTU. V ponedeljek smo spremlili k zadnjemu počitku na opensko pokopališče izgledno opensko ženo Ano Ostrouška. Pokopnica si je pred skoraj dvema mesecema pri padcu zlomila koleno in kljub skrbni zdravniški pomoči je podlegla usodnemu zlomu.

POŽAR ARTEMIO TOVORNI PREVOZI TRST Ul. Boccaccio 3 Telefon 28-373

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

ATLETIKA VALERIJ BRUMEL MISLI RESNO?

Svetovni rekorder v skoku v višino letos (po poškodbi) prvič nad 200 cm

Pred dnevi je izjavil, da namerava nastopiti na olimpijskih igrah v Münchnu

Sloviti sovjetski skakalec v višino Valerij Brumel (desno), s svojim trenerjem Ivanom Kucerenom.

Je tudi sam naskakoval Brumelov rekord. Žal se po kulturni revoluciji v LR Kitajski o tem atletu ni nikoli več nič slišalo in njegove prave vrednosti nihče ne more pravilno oceniti, ker ni dovolj elementov na razpolago.

Brumel sam je pred dvema letoma izjavil, da namerava še naskakovati lastni svetovni rekord, odkriti pa mislimo, da je to izjavil bolj zaradi poguma. Malo verjetno je namreč, da bo tako hudo poškodovana noga zdržala velike napore treningov. Med svojo vrhunsko formo je bil Brumel na primer zmnožen odličnih rezultatov v celih vrstih panog, 100 m je tekel 10,7 s, v daljino je skočil 7,65 m, kroglo je metel skoraj 15 m, kopje skoraj 65 m itd. Svetovni rekorder meni, da bo njegov rekord kmalu premagali. Atleti imajo danes na razpolago odskočnega in umetnih mas, ki po njegovem mnenju omogočajo tudi za 4 cm višje skoke.

Ali Valerij Brumel misli resno? Se res misli pripravljati za olimpijske igre, ki bodo čez tri leta v Münchnu? To sta dve vprašanji, ki sta postali pred dnevi med ljubitelji atletike aktualni. Iz Jukove je prišla namreč vest, da je svetovni rekorder v skoku v višino izjavil, da se bo začel resno pripravljati za nastop na olimpijskih igrah v Münchnu.

Zgodba Valerija Brumela, je ena najlepših v zgodovini atletike. Brumel je še sedaj, ko že štiri leta ne nastopa več za reprezentanco, sovjetski atlet, ki je dosegel največji sloves. V času rekordov so ga v domovini in tudi v tujini imenovali za človeškega »spuhtnika« ali za kozmičnega skakalca. Ta dva naslova je Brumel zaslužil, saj je svetovni rekorder v skoku v višino privedel do višine 2,28 m, rezultat, ki je še danes samo utopijski cilj vseh skakalcev na svetu. Rekord Brumla sta skušala popraviti le dva skakalca: Kitajec Nečekin ter Amerikan Fobury, sicer pa si ni še nikoli upal postaviti lestvice na višino 2,29 m.

Pot Brumla v svetovni eliti je začela 13. avgusta leta 1960, ko je nekaj tednov pred igrami v Rimu postavil nov evropski rekord 2,17 m. Bilo pa je to leto, leto Johna Thomasa, ki je kar na tekočem traku popravil svetovni rekord in ga privedel do lepše višine 2,23 m, ki je bila za vsakega drugega skakalca nemogoča. Med olimpijskimi igrami v Rimu je vladala prava psihologija Johna Thomasa. Vsi so v njem videli zmagovalca, prišlo na je do velikega presenečenja in Američan je odnesel komaj bronasto kolajno pred dvema skakalca iz Sovjetske zveze, med katerima je bil tudi Valerij Brumel. Po drugem mestu v Rimu je šla pot mladega evropskega rekorderja (rojen je bil 14. aprila 1942 v kraju Tolbusino blizu Čite v Sibiriji) strmo navzgor. Pred koncem sezone je dosegel nov evropski rekord 2,20 m, v zimski sezoni 1961 pa celo 2,25 m. Na odprtem je nato dosegel prav kmalu še uradne rekorde 2,23 m, 2,24 m in končno v Sofiji višino iz zimske sezone 2,25 m. Zelo uspešen

je bil Brumel med srečanji Sovjetske zveze z ZDA. V Palu Altu je na primer leta 1962 ponovno popravil lastni rekord do 2,26 m, leto kasneje v Moskvi pa je bila nova rekordna višina že 2,28. Se prej je v Moskvi, malo po rekordu iz Pala Alta, dosegel tudi 2,27 m. Ob prihodu svojega rekorda 2,28 m je Brumel naskakoval tudi višino 2,30 m. Med olimpijsko sezono 1964 je bil daleč najboljši skakalec na svetu. Dvakrat je preskočil 2,24 cm, pod enkrat pa 2,23 in 2,22 cm. Malo pred igrami v Tokiu je nekoliko zbolel in zlato kolajno, ki si jo je v štirikletih letih tako zaslužil je komaj ni upal, da bi prvi. Bojazen je bila upravičena. Skočil je samo 2,18 cm, prav toliko kot American Thomas, ki rru je ob tej priliki predstavil in največji nevarnost. Po tem uspehu, ki je bil za takega atleta skoraj pirova zmaga, je Brumel izgubil blišč. Leto kasneje je bil še kredno najboljši na svetu, skočil pa je samo 2,19 cm. Po elitnega skakalca in nepremagljivega atletu je končala v Parizu 3. oktobra 1965 z zmago v dvoboju s Francojem z rezultatom 215 cm. Tri dni kasneje se je v Moskvi med prometno neprečo hudo poškodoval.

Na več mestih zlomljeno nogo je zdravil predvsem prof. Ivan Kucereno. Po dolgih mesecih je izjavil, da bo Brumel nekoč še skakal, pripetila pa se je nova nesreča, ki je tudi majhno športno udejstvovanje ponovno spravila v nevarnost. Brumel je padel v svojem stanovanju in si še ne ozdravljeno nogo ponovno zlomil. Mislilo je še mnogo mesecev in Brumel se je lahko gibal brez palice. Začel je iz lahkih telovadnih vajami in s plavanjem. Med lansko zimo je nekajkrat tudi nastopil in dosegel rezultat je bil 14. aprila 1942 v kraju Tolbusino blizu Čite v Sibiriji) strmo navzgor. Pred koncem sezone je dosegel nov evropski rekord 2,20 m, v zimski sezoni 1961 pa celo 2,25 m. Na odprtem je nato dosegel prav kmalu še uradne rekorde 2,23 m, 2,24 m in končno v Sofiji višino iz zimske sezone 2,25 m. Zelo uspešen

Posvečati več pozornosti tudi minibasketu

V zadnjih letih je Vzhodna Nemčija začela ves sportu svet. Čeprav je to po prebivalstvu razmeroma majhna država (štirikrat manjša od Italije) pa dosega v številnih športih naravnost presenetljive uspehe. Toda vzhodni Nemci »skrivnosti« svojih uspehov ne skrivajo: v sport pač prično uvajati otroka že v njegovi rani mladosti, celo že v predšolski dobi in v osnovni šoli (kajpak z zanj primernimi športnimi aktivnostmi) in tako uspehi ne izostajajo. Fant in dekle raseta, z njima pa tudi rezultati.

več časa mogoče. Take odsele smo že imeli in prav bi bilo, če bi o njih čim prej zopet kaj slišali. (Na risbi je trener minibasketa Stojan Kajol, kot ga je narisal njegov gojencev, »minikošarkar« Marko Oblak).

Delo z najmlajšimi je danes torej osnovno pravilo za vsako skupnost, ki bi hotela dosegati v določenih športni zvrsti večje uspehe (glej ameriške plavalne »otroške vrvice«) in zato je nujno, da bi se tega novega pravila bolj zavedala tudi naša športna društva. Med drugim bi treba pri tistih družstvih, ki se ukvarjajo s košarko, odločno poživiti delovanje odsekov minibasketa. Ti naj bi ne delovali le tedaj, ko je na vidiku kak turnir, ampak preko vsega leta, ali pa vsaj čim

ODTUINTAM

Pele posreduje

BUENOS AIRES, 6. — Brazilski nogometaš Pele je izrazil željo, da bi ga sprejel predsednik argentinske republike general Onganía, pri katerem bi prosil za pomilostitev treh obsojenih nogometašev argentinskega kluba Estudiantes, Polebja, Aguirrea in Suarezja. Kot je znano so bili ti trije igralci, zaradi grobe igre med tekmo z Milanom obsojeni na zaporne kazni in na diskvalifikacijo.

Podražitev vstopnje za bazen «B. Bianchi»?

V preteklem tednu so zopet izročili javnosti in športnikom v uporabo občinsko pokrito kopališče v Trstu. Na stavbi sami, bazenu in na drugih napravah so opravili vrsto izboljšav in drugih vzdrževalnih del, tako da bo zdaj pokriti bazen boljše služil svojemu namenu. Tako so med drugim povsem prenovili stekleno streho, ki je ob dežju puščala na mnogih mestih. Zamenjali so tudi vse gumijaste podčke, prav tako pa tudi gumijasti pas, ki teče ob robu bazena. Prebarvali so vse slačilnice, kabine in striji, obnovili pa so tudi tesarja in očinski vrati, tako v primeru burje v bazen ne pihva več skozi reže, kot se je to dogajalo prej. Trenutno je v teku tudi proučitev nove vstopnine. Ob dosedanjih cenah vstopnic je imela namreč uče pa imajo oklovene z železom. Poprečna hitrost vožnje bo predvidoma... 8 km na uro.

OB 100-LETNICI DIRKE Od Pariza do Rouena na 100 let starih kolesih

PARIZ, 6. — Jutri bodo svečano praznovali 100-letnico prve cestne kolesarske dirke, na progi Pariz — Rouen. V okviru te svečanosti bo najmanjši kolesarjev prevozilo to progo na več kot sto let starih kolesih. Ta so izdelana iz lesa, obročje pa imajo oklovene z železom. Poprečna hitrost vožnje bo predvidoma... 8 km na uro.

DOMAČI ŠPORT

DANES

Nedelja, 7. decembra 1969
ODBOJKA
Prvenstvo mladincev 10.30 v Trstu, zavod ENAO LI Polet — Gaja Bor — Kras
Prvenstvo mladink 09.30 v Trstu, stadion «I. maj» OMA — Breg Gaja — Zaria
KOŠARKA
Moška D IIga 15.30 v Trstu, Ul. della Valle Bor — Parkett
Prvenstvo mladincev 09.30 v Škednju Servolana — Bor

Prvenstvo naraščajnikov 09.30 v Miljah Tricolore — Bor
NAMIZNI TENIS
Prijateljsko srečanje Julia — Sokol

JUTRI

Ponedeljek, 8. decembra 1969
ODBOJKA
Prvenstvo mladincev 21.15 v Trstu, šola Zandonai Primorce — CRDA
NOGOMET
V Avstriji
Sneg ovira potek nogometnega prvenstva

DUNAJ, 6. — V vsej Avstriji je zapadlo v preteklih dneh toliko snega, da je resno ogrozil potek nogometnega prvenstva. Zato ni gotovo, če bodo lahko jutri odigrali zadnje kolo prvega dela državnega prvenstva. Zaradi obilnega snega so morali tudi odgoditi srečanje med Vienno in bratislavskim Interjem, veljavno za srednjeevropski pokal.

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN
vdružuje s svojimi tovarno-potniškimi ladjami:
redno linijo okoli sveta, redno linijo z Južno Ameriko, redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja: «SPLOŠNA PLOVBA» Piran Zupaničeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu.
Teleki: 34-122 Yu Plovba 34-123 Yu Plovba
Telegrami: Plovba Piran
Telefon: 73-470 do 73-477

ROULETTE · BACCARA · CHEMISE DE FER
OPATIJA Jugušnja
Oglašujte v PRIMORSKEM DNEVNIKU

budjola
kraška specialiteta
AGROKOMBINAT EMONA LJUBLJANA

EP SUPERMARKET
Pasaža na Ajdovščini — LJUBLJANA
Odprt vsak delavnik od 7.30 do 21 ure
USNJENA KONFEKCIJA
♦ moški suknični in huzerji z usnjeno podlago
♦ damski plašči iz svinskega ali kozjega velurja in napa usnja
KRZNO
♦ krzneni plašči iz plemenitih krznen
♦ bovčice iz nerca v različnih barvah, iz kune in dihurja
KRISTALIZIRANE ROGAŠKE SLATINE
♦ vaze od 8 do 25 cm visoke
♦ vaze unikati
♦ servisi za kompot, liker, vino
♦ kozarci za vino, vodo, liker, whiskey in šampanjec
PORCELAN KOBALT
♦ jedilni servisi
♦ servisi za belo in črno kavo
♦ skodelice za črno in belo kavo

KVALITETNO SVEŽE MESO, VSE VRSTE SVEŽE PERUTNIN, SUHOMESNATI IN MLEČNI IZDELKI, PRISTNA USTERLEKINENA ISTRSKA VINA VAM NUDI
Preko svojih trgovin na ŠKOFIJAH in v KOPRU
Agrotaria Koper

VOJNI ROMAN SLOVENSKEGA NARODA
Preživitev Voranc
DOBER DOB

3. Črna vojska
«Navadna stvar! Sarajevo...»
Feldvebel je nekaj časa strmel v papirje, zadovoljno pokimal, vstal, vtakni roke v hladne žepa in se z dvema korakoma približal pred Amuna.
«Tako torej! Tudi ti spadaš med tiste! No dobro, kako pa ste si vi to stvar sploh predstavljali? Ali ste mislili, da se bomo mi v hlače podelali, če nam boste prestolonaslednika ubili? Kaj? Toda hvala bogu, imamo mi prestolonaslednikov, da jih lahko svinjam krmimo.»
Zadnje besede mu je govoril že tik pred obrazom, da je vojak začutil njegovo vročo, po rumu smrdče sapo. Narednikov glas je bil vsiljiv in vroč obenem, zraven se je tresel, toda ne morda od jeze, temveč od prekrokanе noči. Nato je stopil korak nazaj in spregovoril s ponižnim, skoraj vdanim glasom:
«No, fantiček, le počakaj! V enem mesecu bo vojne konec in potem te postavimo k steni.»
Korporal Zugast, ki se je zaradi prevelike vročine, puhtee od peči, skoraj topil in mu je lasno olje polzelo po

sencih in po čelu, ga je ustavlil:
«Jaz bi jih že prej tja postavil,» je rekel prezirljivo.
«S kom se boš pa potem vojskoval?»
«No, s takim bataljonom bi se ne vojskoval rad,» se je odrezal Zugast s skrajno zaničljivim naglasom.
Feldvebel Rom se je spet približal Amunu.
«Ali znaš nemški?»
«Pokorno javljam, znam!»
«No, hvala bogu, vendar enkrat pošten lovov!» se je razveselil Rom in presenečen tlesnil v dianni. «Ti si torej k nam komandiran, kaj?»
«Komandiran, gospod feldvebel!» je prostodušno odvrnil Amun.
Nemirnemu feldveblu je to tako ugajalo, da se je jel z dianni točiti po stegnih. «Komandiran, komandiran!» je ponavljaj in se sukal po sobi. Ko je zadnjokrat izgovoril besedo komandiran, so se odprla vrata in v sobo je stopil stotnik v spremstvu četovodje. Bil je stotnik pl. Fortis, komandant prve stotnije, ter četovodja Erdkönig od prvega voda iste stotnije. Narednik je postal takoj uraden:
«Nov prirestek, gospod stotnik. Izjema je tokrat le ta, da smo dobili novo številko liferanta. Do zdaj smo imeli čast biti odjemalci raznih 15 tih, 28 tih, 35 tih, 97 tih in podobnih regimentov. Današnji prirestek je od polka št. 7. Kakšna čast vendar...!»
Stotnik Fortis je bil potomec stare španske plemiške družine, katero je za časa Karla Šestega nekje njegov prednik z begom pred prevelikimi škandalom presadil v Avstrijo. Od tega prednika je imel Fortis še črne oči in bikovski, mavrovski vrat. Nasmehnil se je narednikovu besedičenju ter odšel naravnost k prazni mizi:
«Gospod feldvebel, ne obrekujejo po nepotrebnem edinic.» Rom je pobesil glavo.
«Ali je težak?» je vprašal stotnik.

«Težak, težak! Tu je njegov akt, gospod stotnik!»
V stotnikovih rokah je spet zablezela tista zelenkasta mapa. Pri pogledu nanjo je Amunu nehote postalo vroče. Tam notri torej je zapisana njegova usoda. Skušal jo je razbrati s stotnikovega obraza. Toda to se mu ni posredilo, ker jo je ta koj odložil, brž ko je pogledal vanjo. In že je vstal in se obrnil k Romu.
«Gospod narednik, dodelite ga v mojo stotnijo.»
Po teh besedah je zapustil pisarno. Amunu je odleglo in prej skrivljena, na hušje udarce pripravljena hrbtnica se je zdaj kar sama od sebe začela ravhati. Z velikim užtkom je opazoval feldvebla in korporala, ki sta bila očitno poparjena. Rom se je skušal prvi znajti.
«Dober tek, Erdkönig!» je dejal obrnjen k četovodji. Ta se za ta poklon ni zmenil. Obrnjen k Amunu je dejal:
«Infanterist Amun, vi pridete v moj vod. Greva!»
Dve minuti pozneje je Amun ves zamišljen korakal za četovodjo med dolgimi barakami precej obsežnega, popolnoma novega taborišča. Stvar je postajala zanimiva: vsak kdor je vtaknil svoj nos v ta presneti akt, ga je kolj veli k sebi. Medtem ko je bil sinoči pri polku cel zložen in ko ga je malo prej feldvebel tako sprejel? Kaj neki tiči v tem aktu? Premišljal je, ali bi vprašal četovodjo ali ne? Mož se mu je na prvi pogled prikupil. Imel je dobre oči in zaupljiv obraz. Od njega je velo nekaj domačega, četovskega, nekaj nenavadno prikupljivega. Naposled se je osmelil.
Četovodja je bil iznenaden, da si je navaden infanterist upal na dan s tako kočljivim vprašanjem. Toda ravno to mu je tako ugajalo, da mu je odgovoril z dobrohotnim glasom: «Neumnosti, same neumnosti! Čencne, za katere se danes nihče več ne briga...»
«Ali ne stoji tam o nekem pretepu, gospod četovodja?» Četovodja mu ni odgovoril, temveč se je pritrjevalno na-

smejal, da je bil Amun popolnoma prepričan, da je njegova slutnja pravilna. Bil je mirnejši.
Na ta način je infanterist Amun prišel k prvemu vodju prve stotnije bataljona št. 100.
Ko je prvi večer legel na pogradu spat, sta se njegova najbližja sosedata, infanterista Holcman in Barfuss, polglasno pogovarjala v nemškem jeziku, ne menec se za njegovo soseščino.
«Stvar je namreč ta,» je trdil prvi, «da dandanes pošteni soldat vedno plačuje čeho. Jasnò je, zakaj so nas, pošteni nemške vojake, transferirali k temu čudovitemu bataljonu. Sele nekaj dni sem tu, pa se mi je že posvetilo. Edino zategadelj, da vzdržujemo disciplino in da bomo držali mačka za rep, kadar pridemo na fronto. Ali se zavedaš, kaj se pravi imeti sovražnika pred seboj, med seboj in za seboj...»
«Bataljon št. 100, bog se nas usmili...» je za prvim povzel drugi. «Ali si že kdaj slišal, da bi bataljoni imeli take številke? Jaz še ne, pa čeprav sem služil svoj rok v mirnem času in sem bil že v Galiciji. In kakšna družina, prosim te! Nikomur ne moreš pogledati v obraz. Od kod je vse to naneseno? Sami latajnariji, Čehi, Hrvti, Rusini, Cigani... Naposled je človeka kar sram pisati domov? Kje služiš? Pri bataljonu št. 100! Zakaj pa ne pri bataljonu številka tisoč ali pet tisoč na primer...?»
Glas infanterista Barfussa je bil srdit in jokav ter se mu je poznalo, da mu besede prihajajo od srca. Bila sta oba iz Gornje Štajerske in šele pred kratkim predstavljena od infanterijskega polka št. 27. Prvi je bil še rekrut, drugemu se je pa videlo, da je že rezervist. Ležiče sta imela sredi praznega pograda, kot bi si bila nalasč izbrala tako osamljeno mesto.
Holcman si je prižgal cigareto, medtem ko je Barfuss začel tlačiti tobak v pipo. Med prižiganjem je zagodnjajal: